

Číslo poradia: **14.3**
Podacie číslo: 2009/3649 - 14

Správa z vykonanej následnej finančnej kontroly hospodárenia zariadenia školského stravovania v rozpočtovej organizácii Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa z vykonanej následnej finančnej kontroly hospodárenia zariadenia školského stravovania v rozpočtovej organizácii Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno

Materiál obdržia:

1. Primátor mesta
2. Zástupca primátora mesta
3. Poslanci mestského zastupiteľstva
4. Hlavný kontrolór mesta
5. Prednosta mestského úradu
6. Vedúci odborov mestského úradu
7. Vedúci kancelárie primátora mesta
8. Odborný referent na úseku servisu MsZ a správca dokumentácie
9. Riaditeľ ZŠ s MŠ Pionierska 2 Brezno
10. Zapisovateľ

Materiál predkladá:

Ing. Ingrid Veverková, v.r.
hlavná kontrolórka mesta Brezna

Materiál spracoval:

Ing. Ingrid Veverková, v.r.
hlavná kontrolórka mesta Brezna

Počet listov: 9

Počet príloh: 0

Dátum vyexpedovania materiálu: 18. augusta 2009

NÁVRH NA UZNESENIE

Číslo poradia: 14.3

Správa z vykonanej následnej finančnej kontroly hospodárenia zariadenia školského stravovania v rozpočtovej organizácii Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezna

Berie na vedomie

Správu z vykonanej následnej finančnej kontroly hospodárenia zariadenia školského stravovania v rozpočtovej organizácii Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno.

Správa o výsledku následnej finančnej kontroly

Na základe plánu kontrolnej činnosti útvaru hlavnej kontrolórky na 1. polrok 2009, schváleného uznesením MsZ č. 221/2008 z 19.12.2008, vykonali Ing. Ingrid Veverková, hlavná kontrolórka mesta a JUDr. Iveta Biela, kontrolórka mesta

následnú finančnú kontrolu hospodárenia zariadenia školského stravovania

Kontrolované obdobie: rok 2008
Miesto a čas vykonania kontroly: útvar hlavnej kontrolórky
marec 2009
Kontrolovaný subjekt: Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno

Predmet následnej finančnej kontroly:

- kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školského stravovania od 1.9.2008
- kontrola hospodárenia a nakladania s verejnými finančnými prostriedkami v zariadení školského stravovania

Cieľ následnej finančnej kontroly :

- overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia
- overiť zákonnosť a správnosť spôsobu stanovenia stravnej jednotky, spôsobu úhrady stravných poplatkov od stravníkov
- overiť, ako sú v kontrolovanom subjekte dodržiavané ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Všeobecne záväznými právnymi predpismi, upravujúcimi oblasť predmetu kontroly v kontrolovanom subjekte sú:

- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“),
- Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a v školskej samospráve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 596/2003 Z.z.)
- Zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“)
- Zákon č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.523/2004 Z.z.“),
- Zákon č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.431/2002 Z.z.“),
- Zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov, účinný do 1.1.2002 (ďalej len zákon č. 502/2001 Z.z.)
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie,

príspevkové organizácie, štátne fondy, obce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Postupy účtovania“).

Vnútné normy a písomnosti kontrolovaného subjektu, upravujúce oblasť predmetu kontroly, ktorými sa uplatňuje všeobecne záväzná právna úprava v podmienkach tohto subjektu:

- Organizačný poriadok z 30.8.2007
- Prevádzkové poriadky zariadenia školského stravovania z 15.12.2008 a 14.10.2005
- Smernica č. 6/2008 o vykonávaní finančnej kontroly z 28.3.2008

3/ *Kontrola vnútorných predpisov kontrolovaného subjektu*

Predmetom kontroly v tejto oblasti boli tie vnútorné predpisy kontrolovaného subjektu, resp. len tá ich časť, ktoré upravujú predmet kontroly, t.j. zabezpečenie školského stravovania, konkrétne:

- Organizačný poriadok
- Prevádzkový poriadok

Kontrolou neboli zistené žiadne vážne nedostatky; nedostatky formálneho charakteru boli ihneď po kontrole odstránené.

4./ *Kontrola zariadenia a prevádzky zariadenia školského stravovania*

Podľa ust. §139 školského zákona súčasťou školských zariadení sú zariadenia školského stravovania, ktoré zabezpečujú školské stravovanie. Zariadenia školského stravovania sa zriaďujú na výrobu, konzumáciu a odbyt jedál a nápojov.

Zariadenia školského stravovania sú:

- a) školská jedáleň,
- b) výdajná školská jedáleň.

Podľa obsahu súčasne platnej zriaďovacej listiny, vydanéj Mestom Breznom dňa 1.9.2005, v znení dodatkov č. 1 až 3, súčasťou Základnej školy s materskou školou so sídlom Pionierska 2, 977 01 Brezno pre oblasť stravovania je :

- 1/ Školská jedáleň, Pionierska č. 2 , Brezno
- 2/ Výdajná školská jedáleň, B. Němcovej č. 17, Brezno
- 3/ Výdajná školská jedáleň, Hradby č. 9, Brezno

Podľa ust. § 140 ods.2 a 3 školského zákona školská jedáleň sa zriaďuje na prípravu, výdaj, konzumáciu jedál a nápojov pre stravníkov v čase ich pobytu v škole alebo v školskom zariadení. Školská jedáleň môže poskytovať svoje služby pre deti, žiakov a zamestnancov škôl a školských zariadení aj v čase školských prázdnin so súhlasom zriaďovateľa a príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Stravníkom v školskej jedálni môžu byť deti, žiaci, zamestnanci škôl a školských zariadení; so súhlasom zriaďovateľa a príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva sa môžu v školskej jedálni stravovať aj iné fyzické osoby.

Kontrolou bolo zistené, že v školskej jedálni sa poskytujú služby pre deti, žiakov a zamestnancov škôl a školských zariadení aj v čase školských prázdnin, pričom však ***doklad preukazujúci udelenie súhlasu zriaďovateľa a príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva ku kontrole predložený nebol. Taktiež bolo zistené, že v školskej jedálni sa stravujú aj iné fyzické osoby, rovnako bez preukázania udelenia súhlasu príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva a do 1.9.2008 aj bez súhlasu zriaďovateľa.*** Rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici č. 2008/04055 z 15.1.2009, ktoré bolo predložené ku kontrole, došlo k schváleniu prevádzkového poriadku školskej jedálne kontrolovaného subjektu v

zmysle ust. § 26 ods.4 pís.m) zákona číslo 355/2007 Z.z o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v z.n.p.; *podľa názoru kontrolného orgánu však toto rozhodnutie, aj keď sa týka prevádzky školskej jedálne, nenahrádza rozhodnutie, resp. stanovisko úradu v zmysle predchádzajúceho odstavca, ktoré má byť vydané podľa ust. § 6 ods.3 pís f) v spojení s ust. § 13 ods.4 pís a) zákona číslo. 355/2007 Z. z..*

5./ Kontrola financovania nákladov na stravovanie detí a žiakov v zariadení školského stravovania

Pre zariadenie školského stravovania bol schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 2 258 tis. Sk, z toho na položke 610 – platy, odmeny a ostatné osobné vyrovnania – 1 672 tis. Sk.

Tento rozpočet bežných výdavkov bol upravený k 31.12.2008 na konečnú výšku 2 295 tis. Sk rozpočtovými opatreniami (ďalej len „RO“) zo strany mesta ako zriaďovateľa rozpočtovej organizácie. Okrem vyššie uvedených RO zriaďovateľ voči kontrolovanému subjektu upravil rozpočet aj z dôvodov pridelenia prostriedkov zo štátneho rozpočtu (ďalej len ŠR) a prostriedkov z rozpočtu mesta na účel:

- sociálna pomoc v hmotnej a sociálnej núdzi na stravovanie detí vo výške 135 tis. Sk (finančné prostriedky štátneho rozpočtu)

- pomoc mesta na stravovanie dôchodcov vo výške 90 tis. Sk (finančné prostriedky mesta).

Upravený rozpočet bežných výdavkov k 31.12.2008 - 2 295 tis. Sk bol čerpaný vo výške 3 169 tis. Sk; vyššie čerpanie výdavkov vo výške 874 tis. Sk bolo umožnené na základe povoleného prekročenia výdavkov na základe dosiahnutých príjmov od rodičov podľa ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č.523/2004 Z.z., podľa ktorého je rozpočtová organizácia oprávnená prekročiť rozpočtový limit výdavkov o prostriedky prijaté z úhrad stravy, prijaté od úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa osobitného predpisu a prijaté od rodičov, iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, alebo žiakov na úhradu niektorých nákladov v súlade s osobitnými predpismi.

Kontrolovaný subjekt vyčerpal prostriedky štátneho rozpočtu na sociálnu pomoc v hmotnej a sociálnej núdzi na stravovanie detí v rozpočtovanej výške 135 tis. Sk a finančné prostriedky rozpočtu mesta na pomoc mesta na stravovanie dôchodcov rovnako v rozpočtovanej výške 90 tis. Sk

Čerpanie týchto prostriedkov kontrolovaný subjekt nesledoval a nevykazoval podľa rozpočtovej klasifikácie na odvetví školstvo:

- 09.6.0.1. – Školské stravovanie v materských a základných školách ale na odvetví sociálna starostlivosť:

- 10.7.0. - Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi

- 10.2.0.2. - Ďalšie sociálne služby staroba

čerpanie týchto finančných prostriedkov sa v rozpočtovej klasifikácii na 09.6.0.1. – Školské stravovanie v materských a základných školách nevykázalo.

Čerpanie rozpočtu na 09.6.0.1. – Školské stravovanie v materských a základných školách bolo nasledovné:

610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 628 308,- Sk
620 – Poistné a príspevky do poisťovní	596 127,- Sk
631001 – Tuzemské cestovné náhrady	268,- Sk
632 – Energia, vody a komunikácie	591 172,46 Sk
633 – Materiál	139 711,60 Sk
634 001 – Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	7 298,50 Sk
635 – Rutinná a štandardná údržba	45 502,10 Sk
637 – Služby	157 147,34 Sk
630 – Tovary a služby	941 100,- Sk

6/ Kontrola stanovenia výšky stravnej jednotky v zariadení školského stravovania

6.1./ Právna úprava stanovenia výšky stravnej jednotky

Mesto ako zriaďovateľ zariadení školského stravovania (ďalej len „ZŠS“) vydal dňa 28.8.2008 „Metodický pokyn č.2/2008 pre zariadenia školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno“ (ďalej len „Pokyn“), v ktorom stanovil jednotný postup pri určení výšky stravnej jednotky v zariadení školského stravovania.

Kontrolovaný subjekt na základe pokynu dňa 2.9.2008 vydal „Rozhodnutie“, ktorým podľa § 5 zákona Národnej rady SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a v školskej samospráve v znení neskorších predpisov, v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s Finančnými pásmami nákladov na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórií stravníkov, ktoré vydalo Ministerstvo školstva SR a Metodického pokynu č. 2/2008 pre zariadenia školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezna č. 2008/577-06 rozhodol s účinnosťou od 1. septembra 2008

1/ o výške stravnej jednotky na obdobie od 1.9.2008 do 30.9.2008

2/ o výške príspevku na úhradu nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v súlade s finančnými pásmami na obdobie od 1.9.2008 do 30.9.2008 v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od rodičov, iných osôb, ktoré majú voči deťom a žiakom vyživovaciu povinnosť

3/ o výške úhrady nákladov na stravovanie v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od zamestnancov, dôchodcov a ťažko zdravotne postihnutých občanov mesta Brezno a iných stravníkov

Kontrolovaný subjekt na základe pokynu a všeobecno-záväzného nariadenia mesta č. 1/2008 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených mestom Brezno dňa 30.9.2008 vydal „Rozhodnutie“, ktorým podľa § 5 zákona Národnej rady SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a v školskej samospráve v znení neskorších predpisov, v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s Finančnými pásmami nákladov na nákup potravín na jedno jedlo podľa vekových kategórií stravníkov, ktoré vydalo Ministerstvo školstva SR a Metodického pokynu č. 2/2008 pre zariadenia školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezna č. 2008/577-06 rozhodol s účinnosťou od 1.októbra 2008

1/ o výške stravnej jednotky podľa vekovej kategórie stravníka

2/ o výške príspevku na úhradu nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v súlade s finančnými pásmami v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od rodičov, iných osôb, ktoré majú voči deťom a žiakom vyživovaciu povinnosť

3/ o výške úhrady nákladov na stravovanie v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od zamestnancov, dôchodcov a ťažko zdravotne postihnutých občanov mesta Brezno a iných stravníkov

Kontrolovaný subjekt na základe pokynu a všeobecno-záväzného nariadenia mesta č.1/2008 [o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených mestom Brezno](#) dňa 30.9.2008 vydal „Smernicu č.7/2008 – Stravovanie v Školskej jedálni pri Základnej škole s materskou školou Pionierska 2 Brezno“ (ďalej len „interná smernica“), ktorou upravil podrobnosti týkajúce sa stravovania stravníkov v Školskej jedálni pri Základnej škole s materskou školou Pionierska 2, Brezno a vo Výdajných školských kuchyniach pri ŠJ pri ZŠ s MŠ na ul. B. Nemcovej 12 a Hradby 9 Brezno a určil termín, spôsob objednávanía, výdaja stravy

a ostatné podmienky úhrady nákladov spojených so stravovaním v školskej jedálni a vo výdajných školských kuchyniach pre všetky kategórie stravníkov.

6.2./ Stanovenie výšky stravnej jednotky

Pri stanovení výšky stravnej jednotky v ZŠS sa vychádza z finančného limitu na nákup potravín podľa vekovej kategórie stravníkov v ZŠS a z režijných nákladov na jedno hlavné, resp. doplnkové jedlo.

Kontrolný orgán zistil, že pri stanovení výšky stravnej jednotky kontrolovaný subjekt vychádzal z finančného limitu na nákup potravín podľa vekovej kategórie stravníkov v ZŠS a z režijných nákladov na jedno hlavné, resp. jedno doplnkové jedlo.

Kontrolovaný subjekt stanovil finančný limit na nákup potravín v rámci finančných pásiem platných od 1.9.2008, ktoré vydalo pre ZŠS ministerstvo školstva.

Kontrolovaný subjekt kontrolnému orgánu napriek vyžiadaniu nepreukázal spôsob výpočtu finančného limitu na nákup potravín.

Kontrolovaný subjekt stanovil výšku režijných nákladov na jedno hlavné, resp. doplnkové jedlo. Pri výpočte režijných nákladov pre rok 2008 (okrem mesiaca január) vychádzal z nákladov roku 2007. Kontrolou bolo zistené, že v roku 2008 kontrolovaný subjekt stanovil výšku režijných nákladov nasledovne:

- od 1.1.2008 – 25 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo
- od 1.2.2008 – 26 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo
- od 1.9.2008 – 26 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo
- od 1.10.2008 – 26 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo,

pri výpočte režijných nákladov za mesiac január 2008 nevychádzal z údajov roku 2007 ale postupoval podľa *Metodického pokynu č.6/2004 pre Školskú jedáleň pri ZŠ Pionierska 2*, ktorý vydal zriaďovateľ dňa 27.9.2004; zriaďovateľ od roku 2004 tento metodický pokyn nenovelizoval a subjekty postupovali podľa tohto pokynu, napriek skutočnosti, že ekonomika ZŠS sa zmenila (spracovateľom pokynu bol ekonomický odbor MsÚ).

Od 1.2.2008 kontrolovaný subjekt pri výpočte režijných nákladov postupoval už podľa *„Metodického pokynu č.2/2008 pre zariadenia školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno“*, v ktorom zriaďovateľ stanovil jednotný postup pri určení výšky stravnej jednotky v zariadení školského stravovania (spracovateľom pokynu bol odbor školstva a sociálnych vecí MsÚ). Pre dokladovanie výpočtu režijných nákladov predložil doklad *„Vyúčtovanie režijných nákladov na stravovanie za rok 2007“* a *„Výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov obce, vyššieho územného celku a rozpočtových organizácií v ich pôsobnosti zostavený k 31.12.2007.“*

Do režijných nákladov okrem miezd a odvodov za zamestnancov ZŠS kontrolovaný subjekt započítal aj náklady na prevádzku, konkrétne:

- pracovné cesty – cestovné náhrady vo výške 994,- Sk
- energie vo výške 544 337,50 Sk
- vodné, stočné vo výške 42 146,90 Sk
- poštovné a telefón vo výške 9 672,40 Sk
- všeobecný materiál vo výške 112 803,10 Sk
- palivo, mazivá vo výške 6 701,50 Sk
- služby vo výške 223 642,10 Sk
- transfer vo výške 2 130,- Sk

Do režijných nákladov kontrolovaný subjekt nezapočítal náklady na opravy a údržbu, na elektronizáciu čipových kariet, na odstupné a kapitálové výdavky.

Do kalkulácie režijných nákladov zahrnul náklady vo výške 3 191 758,60 Sk. Všetky tieto náklady podielil počtom vydaných hlavných jedál a sumou, ktorá sa rovná 20% z celkového počtu vydaných doplnkových jedál za rok 2007 a vypočítal tak režijné náklady na jedno jedlo:

- hlavné jedlo - 25,73 Sk
- doplnkové jedlo- 5,15 Sk

Kontrolovaný subjekt tieto sumy zaokrúhlil na 26,- Sk a na 6,- Sk.

6.3./ Kontrola oprávnenosti režijných nákladov

Kontrolovaný subjekt stanovil výšku režijných nákladov na jedno hlavné, resp. doplnkové jedlo nasledovne:

- od 1.1.2008 do 31.1.2008 – 25 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo
- od 1.2.2008 do 31.12.2008 – 26 Sk/hlavné jedlo a 6 Sk/doplnkové jedlo

Kontrolný orgán preveril oprávnenosť a hospodárnosť, efektívnosť čerpania týchto výdavkov; výberovým spôsobom prekontroloval vybrané položky výdavkov a zistil nedostatky, ktoré budú v budúcnosti pri výpočte režijných nákladov odstránené.

7/ Kontrola úhrad stravných poplatkov v zariadení školského stravovania

7.1./ Stanovenie výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v ZŠS

Podľa ust. § 140 ods.9 a 10 školského zákona od 1.9.2008 výšku príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školskej jedálni, ktorej zriaďovateľom je obec, určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením. Školská jedáleň, ktorej zriaďovateľom je obec poskytuje stravovanie deťom a žiakom za čiastočnú úhradu nákladov, ktoré uhradza zákonný zástupca vo výške nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v nadväznosti na odporúčané výživové dávky.

Zriaďovateľ dňa 26.8.2008 vydal Všeobecno-záväzné nariadenie mesta č. 1/2008 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených mestom Brezno (ďalej len „VZN č.1/2008“), ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1.10.2008.

Kontrolovaný subjekt na základe VZN mesta č. 1/2008 o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach zriadených mestom Brezno dňa 30.9.2008 vydal „Rozhodnutie“, ktorým rozhodol s účinnosťou od 1.októbra 2008 o výške príspevku na úhradu nákladov na nákup potravín podľa vekových kategórií stravníkov v súlade s finančnými pásmami v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od rodičov, iných osôb, ktoré majú voči deťom a žiakom vyživovaciu povinnosť a o výške úhrady nákladov na stravovanie v Školskej jedálni pri ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno od zamestnancov, dôchodcov a ťažko zdravotne postihnutých občanov mesta Brezno a iných stravníkov.

7.2./ Stanovenie výšky stravných poplatkov u ostatných stravníkov

Ostatní stravníci platia za stravu v ZŠS plnú hodnotu stravej jednotky, t.j. od 1.10.2008 hodnotu 58,- Sk.

Zamestnanci školy školského zariadenia hradia v zmysle ust. § 152 Zákonníka práce 45% nákladov z celkovej hodnoty stravného lístka, zamestnávateľ hradí 55 % z celkovej hodnoty stravného lístka pre svojho zamestnanca.

Zamestnanci Základnej umeleckej školy v Brezne (ďalej len „ZUŠ“) na základe „Rozhodnutia“ hradia hodnotu stravej jednotky ako zamestnanci kontrolovaného subjektu, t.j. zamestnanci ZUŠ sú pri úhrade stravej jednotky a platení stravných poplatkov kontrolovaným subjektom považovaní za kategóriu „zamestnancov školy“, čo nie je správne. Pre kontrolovaný subjekt ide o cudzích stravníkov, pre ktorých zamestnávateľ zabezpečuje v ZŠS stravovanie na zmluvnom základe.

Stravovanie dôchodcov mesta sa uskutočňuje bez zmluvného vzťahu medzi kontrolovaným subjektom a mestom. Dôchodcovia mesta ako ostatní „cudzí stravníci“ hradia plnú hodnotu stravnej jednotky, t.j. 58,- Sk. Mesto rozhodlo, že v rámci sociálnej pomoci tejto kategórii obyvateľov mesta, dôchodcovia budú hradiť hodnotu stravnej jednotky podľa výšky príjmu v zmysle uznesenia MsZ číslo 170/2007 z 13.11.2007 nasledovne:

pásmo	Príjem v Sk	Úhrada občana % podiel z celkovej ceny stravného lístka	Príspevok mesta % podiel z celkovej ceny stravného lístka
I.	Do 7 500	55%	45%
II.	Od 7 501 - 9 500	80%	20%
III.	Od 9 501	100%	-

7.3./ *Platby stravných poplatkov v ZŠS a evidencia stravníkov a platieb stravných poplatkov v ZŠS*

ZŠS má zabezpečenú evidenciu stravovaných osôb podľa kategórií (deti v materských škôlkach, žiaci I. stupeň a II. stupeň, deti a žiaci v hmotnej núdzi, zamestnanci, „cudzí stravníci“).

ZŠS vedie evidenciu stravovaných osôb elektronicky, v prvotných dokladoch eviduje pre každý deň jednotlivo počty stravníkov a počty odobratých jedál (počty porcií), vyhotovuje za celý mesiac záznam stravovaných osôb, prehľad o počte prihlásených stravníkov a porcií za celý mesiac a „mesačné hlásenie stravného“.

Kontrolou bolo zistené, že tieto doklady sa vyhotovujú každý deň, tieto doklady sa vyhotovujú elektronicky, ***nie sú podpísané ani osobou ktorá ich spracováva a ani osobou, ktorá zodpovedá a kontroluje ich správnosť.*** Kontrolou výberovým spôsobom (mesiac január a október 2008) bolo zistené, že ***údaje v týchto dokladoch neboli správne, boli následne opravované nesprávnym spôsobom (obyčajnou ceruzkou, bez podpisu osoby, ktorá tieto údaje opravovala).*** Oprava bola nutná z dôvodu zmeny limitu nákladov na potraviny (zmeny normy), ktorá nebola upravená v SW pre spracovanie týchto údajov.

Kontrolou bolo zistené, že ***ZŠS nevedie operatívnu evidenciu platieb jednotlivých stravníkov, nevedie predpis na úhradu platieb stravných poplatkov, jednotlivé platby, výšky preplatiev a nedoplatkov za jednotlivých stravníkov.***

8./ *Kontrola správnosti financovania, oprávnenosť, hospodárnosť a efektívnosť použitia finančných prostriedkov v hospodárení ZŠS*

Kontrolný orgán v rámci stanovenia stravnej jednotky na rok 2008 preveril oprávnenosť, hospodárnosť a efektívnosť čerpania režijných výdavkov; výberovým spôsobom prekontroloval vybrané výdavkové doklady (faktúry, pokladničné doklady apod.) a zistil nasledovné skutočnosti.

a)

Kontrolovaný subjekt realizuje nákup materiálu (rozpočtová položka 633) jednak bezhotovostne, nákupom na základe objednávky cez faktúru, jednak hotovostne, nákupom z preddavku poskytnutého ZŠS.

Nákupy hotovostne aj bezhotovostne boli realizované u rovnakého druhu tovaru u rôznych dodávateľov (čistiace prostriedky, materiál na údržbu, spotrebný materiál a pod.).

Kontrolný orgán zastáva stanovisko, že v týchto prípadoch bolo hospodárnejšie postupovať nasledovne: zvoliť vhodnú formu verejného obstarávania v súlade so zákonom a s podmienkami obstarávania a rovnaký druh tovaru, služby alebo práce v kontrolovanom subjekte nakupovať za

ekonomicky výhodnejších podmienok od jedného dodávateľa po vykonanom procese verejného obstarávania.

b)

Kontrolovaný subjekt nakupuje spotrebný materiál bezhotovostne aj cez pokladňu a tento nákup účtuje priamo do spotreby, na nákladový účet 410 – materiálové náklady. Kontrolovaný subjekt má vypracovaný vnútorný predpis o druhoch materiálu účtovaných priamo do spotreby a preto môže účtovať takýto materiál do spotreby, bez jeho účtovania na sklad.

Kontrolný orgán zastáva stanovisko, že v tomto prípade, kedy kontrolovaný subjekt nakupuje materiál rovnakého druhu jednak hotovostne, ako aj bezhotovostne a od rôznych dodávateľov, (t.j. evidentne bez najjednoduchšej formy obstarania -prieskumu trhu) a tieto výdavky sa kalkuluju do režijných nákladov, je efektívnejšie, účinnejšie a hospodárnejšie sledovať materiálovú spotrebu a to buď v účtovníctve, t.j. neučtovať nákup materiálu rovno do spotreby alebo v operatívnej evidencii. Jedine na základe evidencie je možné preukázateľne zhodnotiť, že nákup cez pokladňu bol opodstatnený, bol vykonaný v časovej tiesni a nie duplicitne.

c)

Kontrolovaný subjekt obstaral do ZŠS dlhodobý hmotný majetok, obstaranie tohto majetku financoval z bežných výdavkov.

Kontrolný orgán konštatuje, že obstaranie tohto systému malo byť realizované z kapitálových výdavkov a nie z výdavkov bežných, pretože podľa zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách a metodického usmernenia MF SR k opatreniu MF SR č. MF/010175/2004-42 pod kapitálové výdavky sa zahrňujú výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Kontrolovaný subjekt pri financovaní predmetného majetku nepostupoval v súlade s platnými právnymi predpismi.

d)

Kontrolovaný subjekt okrem rozpočtovaných finančných prostriedkov na prevádzku ZŠS hospodári aj s finančnými prostriedkami – príspevkami od zákonného zástupcu detí a žiakov na úhradu stravy a úhrady stravy od iných stravníkov v ZŠS. Podľa ust. § 23 ods. 3 zákona č.523/2004 Z. z. kontrolovaný subjekt môže viesť tieto finančné prostriedky na bežnom účte; z týchto finančných prostriedkov potom priamo uhradza výdavky súvisiace so stravovaním v týchto zariadeniach. Kontrolou bolo zistené, že z tohto účtu sú hradené faktúry za dodávky potravín, ktoré sa spotrebovávajú v ZŠS na prípravu a výrobu jedál.

Kontrolný orgán si ku kontrole vyžiadal dokumentáciu z verejného obstarávania potravín, pretože ZŠS tak, ako ostatní verejní obstarávatelia pri obstarávaní tovarov, služieb alebo stavebných prác sa musia pri obstarávaní tovarov na prípravu jedál riadiť postupmi stanovenými zákonom o verejnom obstarávaní .

Kontrolný orgán v prípade vykonaného verejného obstarávania musí konštatovať, že proces verejného obstarávania nenaplnil cieľ verejného obstarávania. V prípade nevykonania verejného obstarávania kontrolovaný subjekt nedodržiaval zásadu transparentnosti pri čerpaní verejných prostriedkov.

Kontrolovaný subjekt nedôsledným postupom pri obstarávaní tovarov v ZŠS a nevykonaním verejného obstarávania konal v rozpore so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov.

9./ Kontrola vedenia účtovníctva

9.1./ Kontrola účtovania

Podľa ust. § 23 ods. 3 zákona č.523/2004 Z. z. kontrolovaný subjekt finančné prostriedky – príspevky od zákonného zástupcu detí a žiakov na úhradu stravy a úhrady stravy od iných stravníkov v ZŠS môže viesť na bežnom účte; z týchto finančných prostriedkov potom priamo uhrádza výdavky súvisiace so stravovaním v týchto zariadeniach.

ZŠS vedie peňažný denník pohybu finančných prostriedkov na účte, vedie účtovnú a operatívnu evidenciu pohybu materiálových zásob na sklade, zabezpečuje evidenciu dodávateľských vzťahov, vykonáva fakturáciu v rámci odberateľských vzťahov.

Kontrolovaný subjekt podľa ust. § 5 ods.1 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnovy pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce (ďalej len „Postupy účtovania“), ak sa nevedie analytická evidencia, má povinnosť vytvárať analytické účty k syntetickým účtom a analytickú evidenciu, pričom pri vytváraní analytických účtov sa zohľadňuje členenie podľa jednotlivých dlžníkov (u pohľadávok) a členenie podľa jednotlivých veriteľov (u záväzkov).

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nevedie ani operatívnu evidenciu platieb jednotlivých stravníkov, nevedie predpis na úhradu platieb stravných poplatkov podľa jednotlivých stravníkov, výšku preplatkov a nedoplatkov za jednotlivých stravníkov a ani nevytvára analytické účty k syntetickému účtu 324 - Prijaté preddavky so zohľadnením vyššie uvedených kritérií.

Kontrolovaný subjekt podľa ust. § 36 ods. 6 Postupov účtovania účtuje nákupy materiálu a tovaru od iných subjektov spôsobom „A“, t.j. prevzatie materiálu a tovaru na sklad sa v účtovnej jednotke účtuje v obstarávacích cenách pri nákupoch účtovným zápisom na ľarchu účtu 112 - Materiál na sklade v prospech účtu 321 - Dodávatelia a spotreba materiálu sa účtuje na ľarchu účtu 501 - Spotreba materiálu so súvzťažným zápisom na účte 112 - Materiál na sklade.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v priebehu účtovného roka účtuje nesprávne prevzatie materiálu a tovaru od dodávateľa (materiál a tovar preberá na základe faktúry) cez účet 326 - Nevyfakturované dodávky, na ktorom sa podľa § 44 ods. 6 Postupov účtovania účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky, napríklad nevyfakturované dodávky, ak účtovná jednotka na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu pozná výšku záväzku do dňa zostavenia účtovnej závierky (účtovná jednotka účtuje MD112/D326 a následne MD112/D326).

Kontrolovaný subjekt uvedeným spôsobom neúčtuje v súlade s príslušnými ustanoveniami Postupov účtovania.

9.2./ Kontrola presunu finančných prostriedkov z účtu č. 2055387002/5600 na príjmový účet č. 2055384004/5600 - presunu platieb za režijné náklady

ZŠS poskytuje stravu v dohodnutej hodnote stravnej jednotky (určenej na základe kalkulácie), za stravu stravníci – deti a žiaci platia vopred poštovou poukážkou alebo priamo na účet, ostatní stravníci – fyzické osoby, t.j. na základe uzatvorených zmluvných vzťahov „odberateľ“, na základe fakturácie ZŠS a rovnako aj na základe úhrady platby za stravné lístky (rovnako ako u detí a žiakov školy a školského zariadenia) v ZŠS samotnými zamestnancami odberateľa. Stravníci platia za stravu vopred ZŠS a ZŠS následne vystavuje odberateľom, t.j. zamestnávateľom

zamestnancov a mestu, odberateľské faktúry za úhradu potravín (doplatok do výšky limitu) a za režijné náklady.

Kontrolovaný subjekt tento spôsob fakturácie zdôvodňuje spôsobom účtovania, t.j. že každá platba ide na iný účet – platba za potraviny ide na účet ZŠS a platba za režijné náklady na príjmový účet základnej školy s materskou školou. ZŠS platby za režijné náklady, ktoré dostáva na bežný účet (tzv. potravinový účet) presúva na príjmový účet kontrolovaného subjektu.

Kontrolný orgán sa z tohto titulu zameriaval na kontrolu presunu finančných prostriedkov z účtu č.2055387002/5600 na príjmový účet č.2055384004/5600 t.j. kontrolu presunu platieb za režijné náklady zinkasovaných na potravinový účet.

9.2.1./ Stravovanie detí a žiakov podľa jednotlivých vekových kategórií

Kontrolou bolo zistené, že presun finančných prostriedkov bol realizovaný správne.

9.2.2./ Stravovanie detí a žiakov v hmotnej núdzi (ďalej len „HN“)

Zriaďovateľ mesto Brezno zasiela mesačne účelovo určenú dotáciu na stravovanie detí a žiakov v hmotnej núdzi obdržanú z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVR“ v Brezne na účet kontrolovaného subjektu. Na základe počtu skutočne odobratých porcií, resp. jedál za príslušný kalendárny mesiac ZŠS vystaví faktúru a následne kontrolovaný subjekt presunie finančné prostriedky na tzv. potravinový účet ZŠS. Dotácia na stravovanie detí vo výške 26,- Sk na deň sa čerpá aj na potraviny, aj na režijné náklady v súlade s platným rozhodnutím kontrolovaného subjektu podľa jednotlivých kategórií stravníkov.

Na základe uvedeného sa finančné prostriedky určené na režijné náklady následne presunú z potravinového účtu (účet č.2055387002/5600) na príjmový účet kontrolovaného subjektu (účet č.2055384004/5600).

Kontrolou bolo zistené, že presun finančných prostriedkov nebol vo všetkých prípadoch realizovaný správne.

9.2.3./ Stravovanie zamestnancov kontrolovaného subjektu a iných fyzických osôb

V mesiaci január a február 2008 ZŠS fakturovalo zamestnávateľom za ich zamestnancov po ukončení príslušného kalendárneho mesiaca úhradu za potraviny v plnej výške (na potravinový účet) a úhradu režijných nákladov v plnej výške (na príjmový účet). Zároveň však mesiac vopred zaplatili aj zamestnanci na potravinový účet určenú sumu za zamestnanca, t.j. dochádzalo k „duplicite“ úhrad na potravinovom účte. Na základe uvedeného poplatky od zamestnancov boli následne presunuté na účet kontrolovaného subjektu. Od marca 2008 bol systém platieb, resp. úhrad za dospelých stravníkov zmenený.

Kontrolou bolo zistené, že presun finančných prostriedkov nebol vo všetkých prípadoch realizovaný správne.

9.2.4./ Stravovanie dôchodcov - uznesenie mestského zastupiteľstva číslo 170/2007 z 13.11.2007 – príspevky na stravovanie dôchodcov z rozpočtu mesta Brezno

Uvedeným uznesením bola schválená sociálna pomoc pre obyvateľov mesta – dôchodcov a ĽZP občanov.

Kontrolou bolo preukázané, že občania (dôchodcovia) neplatili stravné v súlade s uvedeným uznesením mestského zastupiteľstva a tiež bol nesprávne fakturovaný príspevok zriadovateľovi.

10./ Kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly

Základné pravidlá a spôsob vykonávania finančnej kontroly upravuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite (ďalej len zákon). V kontrolovanom subjekte základné pravidlá a spôsob vykonávania finančnej kontroly upravuje smernica „Zabezpečenie vykonávania finančnej kontroly v pôsobnosti Základnej školy s materskou školou Pionierska 2 Brezno“.

Kontrolou dokladov predložených ku kontrole (dodávateľské a odberateľské faktúry, zmluvy, účtovné doklady apod.) bolo zistené, že finančné operácie boli overené predbežnou finančnou kontrolou, pričom toto overenie bolo potvrdené podpisom pracovníčky zodpovednej za jej vykonanie a uvedením dátumu jej vykonania na uvedenom doklade.

Kontrolou niektorých dokladov predložených ku kontrole (výber realizovaný náhodným spôsobom) boli zistené nasledovné nedostatky:

- z niektorých kontrolovaných dokladov, konkrétne z dodávateľských faktúr ***nie je možné preukázateľne zistiť zameranie predbežnej finančnej kontroly***, t.j. zistiť či zodpovedná pracovníčka kontrolovala či finančná operácia je v súlade so schváleným rozpočtom, alebo s inými rozhodnutiami o hospodárení s verejnými prostriedkami alebo či je v súlade so všeobecne právnymi predpismi, napr. zákonom o účtovníctve apod.,
- z kontrolovaných dokladov (zmluvy, napr. zmluvy o dielo s Jánom Mišúrom, s Pavel Styk – servis, s RADOLIFT apod.) je ďalej zrejmé, že ***predbežnou finančnou kontrolou nebolo vždy overené či sú realizované finančné operácie vykonané v súlade so všeobecne právnymi predpismi***, napr. so zákonom o VO a zákonom o účtovníctve; nevykonanie predbežnej finančnej kontroly s týmto zameraním potvrdzujú aj kontrolné zistenia uvedené v tejto správe.

Kontrolovaný subjekt uvedeným postupom nekonal dôsledne v súlade s ust. § 9 ods. 1 zákona, podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou sa so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti overuje, či je pripravovaná finančná operácia v súlade so schváleným rozpočtom orgánu verejnej správy, so zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s verejnými prostriedkami a či je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Kontrolou bolo zistené, že pripravované finančné operácie, konkrétne:

- poskytnutie zálohovej platby na základe faktúr,
- zaradenie predmetu zmluvy podľa kontrolovaných zmlúv do majetku,

neboli overené predbežnou finančnou kontrolou, t.j. nebolo overené, či sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, konkrétne so zákonom č.523/2004 a zákonom o účtovníctve a účtovnými postupmi.

Kontrolovaný subjekt uvedeným postupom konal v rozpore s ustanovením:

- § 6 ods. 1 zákona, podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú svoju finančnú operáciu
- § 9 ods. 1 zákona, podľa ktorého predbežnou finančnou kontrolou sa so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti overuje, či je pripravovaná finančná operácia v súlade so schváleným rozpočtom orgánu verejnej správy, so zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s verejnými prostriedkami a či je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi

- ***§ 9 ods. 3 zákona, podľa ktorého vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú poverené osoby podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou***

Na základe výsledkov kontroly, uvedených v správe o výsledku následnej finančnej kontroly, kontrolný orgán uložil vedúcemu kontrolovaného subjektu prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a určiť osoby zodpovedné za zistené nedostatky.